

Íslenskir stílar úr 5. bekk MR

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Bjarni Benediktsson uppvaxtar- og námsár 1916-1926.

Askja 1-1, Örk 6

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

MENTASKÓLINN Í REYKJAVÍK

SKÓLAÁRIÐ 1924 - 1925

Íslenskir-stílar ritáðir af

Bjarna Benediktssyni stud. art. (!!!)

V. bekk B.

1924 - 1925.

það þarf sterk bein til þess að þola

góða daga.

"Séint fyllost sálin ^{þungangur.} þrestanna" og séint þreytist sínu
virdulegi kennari á þeir að láta skrifa um "sterku
beinin"; því ~~af~~ ef það er rétt sem mér telst til, að þetta
sé í þínta sinni, sem honum þóknast að láta skemur
rita um efri þetta, þá virdist það heldur benda á, að
það sé ekki rétt, sem hann stundum þyggist, "að sitt
langlundar gæð (eða þolinmæði) sé ekki óendanlegt". Éta
að minsta kost: er eigi þolinmæði allra svo mikil, að
þeir hviði um að lesa sömu ritritina, ritada af
sömu mönnum, ^{um} ~~af~~ í ^{um} tuttugu, svo að segja samhljóða, rit-
gáfun, rit á eftir á.

eftir þetta stutta „forsjall“ mun best að sanna sér að
spri^{nu} En þá fyrst fyrir höndum að athuga þýðingu
málshattarins. Ástæða er, að sér getur eigi komið til
mála að skýra hann alveg eftir orðana hljóðan, því
þá er hann bláber vitleysa, enda dettur engum hug að
skýra hann svo, heldur mun eiga að skýra hann svo, að
það þurfi mikið þrek, til þess að þola meðliti, enda með
öðrum orðum, að i meðliti og þá er alt gengur vel, ¹ ² ³ ⁴ ⁵
mörqum hatt við þei að ofmetuast, enda á einhverjum anna
hatt⁶ að missa ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰ ¹⁰⁰¹ ¹⁰⁰² ¹⁰⁰³ ¹⁰⁰⁴ ¹⁰⁰⁵ ¹⁰⁰⁶ ¹⁰⁰⁷ ¹⁰⁰⁸ ¹⁰⁰⁹ ¹⁰¹⁰ ¹⁰¹¹ ¹⁰¹² ¹⁰¹³ ¹⁰¹⁴ ¹⁰¹⁵ ¹⁰¹⁶ ¹⁰¹⁷ ¹⁰¹⁸ ¹⁰¹⁹ ¹⁰²⁰ ¹⁰²¹ ¹⁰²² ¹⁰²³ ¹⁰²⁴ ¹⁰²⁵ ¹⁰²⁶ ¹⁰²⁷ ¹⁰²⁸ ¹⁰²⁹ ¹⁰³⁰ ¹⁰³¹ ¹⁰³² ¹⁰³³ ¹⁰³⁴ ¹⁰³⁵ ¹⁰³⁶ ¹⁰³⁷ ¹⁰³⁸ ¹⁰³⁹ ¹⁰⁴⁰ ¹⁰⁴¹ ¹⁰⁴² ¹⁰⁴³ ¹⁰⁴⁴ ¹⁰⁴⁵ ¹⁰⁴⁶ ¹⁰⁴⁷ ¹⁰⁴⁸ ¹⁰⁴⁹ ¹⁰⁵⁰ ¹⁰⁵¹ ¹⁰⁵² ¹⁰⁵³ ¹⁰⁵⁴ ¹⁰⁵⁵ ¹⁰⁵⁶ ¹⁰⁵⁷ ¹⁰⁵⁸ ¹⁰⁵⁹ ¹⁰⁶⁰ ¹⁰⁶¹ ¹⁰⁶² ¹⁰⁶³ ¹⁰⁶⁴ ¹⁰⁶⁵ ¹⁰⁶⁶ ¹⁰⁶⁷ ¹⁰⁶⁸ ¹⁰⁶⁹ ¹⁰⁷⁰ ¹⁰⁷¹ ¹⁰⁷² ¹⁰⁷³ ¹⁰⁷⁴ ¹⁰⁷⁵ ¹⁰⁷⁶ ¹⁰⁷⁷ ¹⁰⁷⁸ ¹⁰⁷⁹ ¹⁰⁸⁰ ¹⁰⁸¹ ¹⁰⁸² ¹⁰⁸³ ¹⁰⁸⁴ ¹⁰⁸⁵ ¹⁰⁸⁶ ¹⁰⁸⁷ ¹⁰⁸⁸ ¹⁰⁸⁹ ¹⁰⁹⁰ ¹⁰⁹¹ ¹⁰⁹² ¹⁰⁹³ ¹⁰⁹⁴ ¹⁰⁹⁵ ¹⁰⁹⁶ ¹⁰⁹⁷ ¹⁰⁹⁸ ¹⁰⁹⁹ ¹¹⁰⁰ ¹¹⁰¹ ¹¹⁰² ¹¹⁰³ ¹¹⁰⁴ ¹¹⁰⁵ ¹¹⁰⁶ ¹¹⁰⁷ ¹¹⁰⁸ ¹¹⁰⁹ ¹¹¹⁰ ¹¹¹¹ ¹¹¹² ¹¹¹³ ¹¹¹⁴ ¹¹¹⁵ ¹¹¹⁶ ¹¹¹⁷ ¹¹¹⁸ ¹¹¹⁹ ¹¹²⁰ ¹¹²¹ ¹¹²² ¹¹²³ ¹¹²⁴ ¹¹²⁵ ¹¹²⁶ ¹¹²⁷ ¹¹²⁸ ¹¹²⁹ ¹¹³⁰ ¹¹³¹ ¹¹³² ¹¹³³ ¹¹³⁴ ¹¹³⁵ ¹¹³⁶ ¹¹³⁷ ¹¹³⁸ ¹¹³⁹ ¹¹⁴⁰ ¹¹⁴¹ ¹¹⁴² ¹¹⁴³ ¹¹⁴⁴ ¹¹⁴⁵ ¹¹⁴⁶ ¹¹⁴⁷ ¹¹⁴⁸ ¹¹⁴⁹ ¹¹⁵⁰ ¹¹⁵¹ ¹¹⁵² ¹¹⁵³ ¹¹⁵⁴ ¹¹⁵⁵ ¹¹⁵⁶ ¹¹⁵⁷ ¹¹⁵⁸ ¹¹⁵⁹ ¹¹⁶⁰ ¹¹⁶¹ ¹¹⁶² ¹¹⁶³ ¹¹⁶⁴ ¹¹⁶⁵ ¹¹⁶⁶ ¹¹⁶⁷ ¹¹⁶⁸ ¹¹⁶⁹ ¹¹⁷⁰ ¹¹⁷¹ ¹¹⁷² ¹¹⁷³ ¹¹⁷⁴ ¹¹⁷⁵ ¹¹⁷⁶ ¹¹⁷⁷ ¹¹⁷⁸ ¹¹⁷⁹ ¹¹⁸⁰ ¹¹⁸¹ ¹¹⁸² ¹¹⁸³ ¹¹⁸⁴ ¹¹⁸⁵ ¹¹⁸⁶ ¹¹⁸⁷ ¹¹⁸⁸ ¹¹⁸⁹ ¹¹⁹⁰ ¹¹⁹¹ ¹¹⁹² ¹¹⁹³ ¹¹⁹⁴ ¹¹⁹⁵ ¹¹⁹⁶ ¹¹⁹⁷ ¹¹⁹⁸ ¹¹⁹⁹ ¹²⁰⁰ ¹²⁰¹ ¹²⁰² ¹²⁰³ ¹²⁰⁴ ¹²⁰⁵ ¹²⁰⁶ ¹²⁰⁷ ¹²⁰⁸ ¹²⁰⁹ ¹²¹⁰ ¹²¹¹ ¹²¹² ¹²¹³ ¹²¹⁴ ¹²¹⁵ ¹²¹⁶ ¹²¹⁷ ¹²¹⁸ ¹²¹⁹ ¹²²⁰ ¹²²¹ ¹²²² ¹²²³ ¹²²⁴ ¹²²⁵ ¹²²⁶ ¹²²⁷ ¹²²⁸ ¹²²⁹ ¹²³⁰ ¹²³¹ ¹²³² ¹²³³ ¹²³⁴ ¹²³⁵ ¹²³⁶ ¹²³⁷ ¹²³⁸ ¹²³⁹ ¹²⁴⁰ ¹²⁴¹ ¹²⁴² ¹²⁴³ ¹²⁴⁴ ¹²⁴⁵ ¹²⁴⁶ ¹²⁴⁷ ¹²⁴⁸ ¹²⁴⁹ ¹²⁵⁰ ¹²⁵¹ ¹²⁵² ¹²⁵³ ¹²⁵⁴ ¹²⁵⁵ ¹²⁵⁶ ¹²⁵⁷ ¹²⁵⁸ ¹²⁵⁹ ¹²⁶⁰ ¹²⁶¹ ¹²⁶² ¹²⁶³ ¹²⁶⁴ ¹²⁶⁵ ¹²⁶⁶ ¹²⁶⁷ ¹²⁶⁸ ¹²⁶⁹ ¹²⁷⁰ ¹²⁷¹ ¹²⁷² ¹²⁷³ ¹²⁷⁴ ¹²⁷⁵ ¹²⁷⁶ ¹²⁷⁷ ¹²⁷⁸ ¹²⁷⁹ ¹²⁸⁰ ¹²⁸¹ ¹²⁸² ¹²⁸³ ¹²⁸⁴ ¹²⁸⁵ ¹²⁸⁶ ¹²⁸⁷ ¹²⁸⁸ ¹²⁸⁹ ¹²⁹⁰ ¹²⁹¹ ¹²⁹² ¹²⁹³ ¹²⁹⁴ ¹²⁹⁵ ¹²⁹⁶ ¹²⁹⁷ ¹²⁹⁸ ¹²⁹⁹ ¹³⁰⁰ ¹³⁰¹ ¹³⁰² ¹³⁰³ ¹³⁰⁴ ¹³⁰⁵ ¹³⁰⁶ ¹³⁰⁷ ¹³⁰⁸ ¹³⁰⁹ ¹³¹⁰ ¹³¹¹ ¹³¹² ¹³¹³ ¹³¹⁴ ¹³¹⁵ ¹³¹⁶ ¹³¹⁷ ¹³¹⁸ ¹³¹⁹ ¹³²⁰ ^{1321</}

mikit fásinna, sem sumir menn halda fram, að sagan
endurtaki sig ekki, og er það merkilegt, að menn, sem
þá er álitnir að vera gæddir töluverðu miki, skulu
halda slíku fram, [því á eg t.d. við Guðmund Flannesson
professor, sjá ummáli hans í álitá hans um Mentaskól-
ann, sem prentað er í skýrslu um Mentamálnáfnáminna
um Mentaskólann]. Þessu til sömunar má t.d. benda
á hvern bók: Forn-Grikkja og Rómverja og jafnvel á það
hvent heit litur út fyrir að haldi verði mi á tímann, ef
áframhaldi verður eins, og til er stofnað. En látum
það víða betri tíma, þá er að taka þar til, er þá
frá hofid, að eg ætlaði að fara að lita á sögu tíðanna
alda, til þess að rannsaka samfélagsgildi málskattar

þessa. Fyrst komu þá Spánverjar mér í heug, og er það
vafalaust sakir þess, að við erum mi að lesa um
þá í sögunni; ⁵⁰⁰ sem heunavannu vafalaust er heun-
ugt um, þá var fjöld þessi um árið 1500 völdigasta
fjöldi í heimi, en einni öld síðar var hin um þá,
að rísa, eitt af stórveldum álfanna, og mi er hin
í heldri smávikja tölu. Eftir var mi óvísok þess, að
þeim hvalkati svo heffilega á jafu ^Lstættum tíma?
því er áttvaruð. Um 1500 og á 16. öld voru þeir
án þa áttugastir allra fjölda ^L eins og áttur er sagt,
afleiðing þessa varð svo sí, að þeir ~~þ~~ ⁺ ~~þ~~ ⁺ hroka
og drambi og ráðu hina atvöðunsmenn in
landi, en lögðust sjálfir í beti og ómenkun, og þá

var þeirra frægðarsögu lokit. Þrsökin er þeir ástjám-
lega sí, að þeir höftu sígi "nógu" "sterk vein" til
þess að þola gullaldar-"dagana".

Öf litit er lengra aftur í tímann, þá sjá menn Róm-
verja. Litum fyrst á þá, meðan þeir voru einungis
fátæk bændu- og herraávar-þjótt í Mið-östralin; þá voru
þeir manna hraustastir, hlýttir við foringja sína og
ósigingjarnir í öllum ríkis-málefnum, seta með öðrum
öðrum, þeir máta meir hag fóturlands síns en hags-
muni sína. Afleiðingin varð sú, að þeir urðu á
stuttum tíma völdugastir allra þjóða. Litum svo
aftur á þá nokkrum öldum síðar, er velldi þeirra
máti gfi allan ~~þ~~ "heiminn" (þ. e. þann hluta hausr, er

hvert etli þeir hefja þá stöð

þá var þekktur, ~~[stóta þeir þá]~~ jafu-hátt i kinni sönnu
menningu? Mátu þeir þá enn hagn gjöfna sin minna,
en föðurlandsins? Vonu þeir þá enn manna hvort-
artir og hlýðnartir við gífurum sínu? Spurningum
þessum mun hliðlaust mega svara meitanði. Því þeir er
sí sama sem i fyrra skifti, þá vartaði síðferðilegt
þrek til þess að halda hefðir þessum ískertum jafu-
meðliti sem miðliti.

Blív hefja og þegar nefnt tvö dæmi máls-hatti þessum
til sönnunar, og má vel halda lengi áfram að telja
þeirni slík dæmi, en enn þá hirti og eigi að sinni,
því að gott mun vera að geyma eitthvæð i
nasta stíl, sem vafalaust verður ^{enn} sama efni,

ef að vanda latur.

þar sem einn er eftir nokkur tími, þá etla ég þó
að bota við nokkurn, sem er að vísu eigi beinlínis
einn málsháttinn sjálfan, en er þó oft nefnt; sam-
bandi við hann. Atríði þetta er það, að oft er af komu
lítt, að þeir menn, sem í upprexti sínum eigi við
göð leigjör að líta, verði, þá er „út í lífið kemur“
alloftast óhæfari, til þess að gegna skyldum sínum,
en þeir, sem alint hafa upp við hárdræði og júska
erfiðleika, þetta komu ni í sjálfu sér að stöðjast við
nokkur röð, en ^{ályktum} (afleiðing), sem af þessu er dregin, er
höguminn einber. Þessi ^{ályktum} afleiðing, sem er síð þáð löngu
fátalera manna séu all-oftast hæfari til allra starfa,

en bönn vilka þá flústra manna, hefur við saggin
völe að stöðjast, því að allt slíkt er vitanlega, fyrst
og fremst komið randir höfðingja hverj einstaklings
sjálfs, og því mest undir uppeldinu. Með íslæm
um það, að kenningar hafi ekkert af læstri þessara
vitsmíðar minnar, lík eg svo máli mínu,

En- at máttu sá góð, at galli né fylgi,
né sá illt, at einugi dugi.

Málsbáttur þessi er átt skilinn; eigi munu helður vera
skiftar skotum um samindi hans, ^{at} minsta kosti, af lítit
er á hann frá almennu gjöfandi; vortist því, i sjálfu sínu
vera hér um helður lítit að skrifa; en þó mun eg, af
hlýðni við kenningar, leitast við að gjöra nokkva útlauk

Ég gat áðan um það, að eigi myndu vera skiptar skóðum um
málshátt þessum, en mi dettur mér þó í hug, að sumar kenningar,
er mjög eru í heitri heftan af mörgum mí á dögum, afsetti í
namn og vera samvinnu þessum. Kenningar þessar eru þar,
sem halda þeir fram, að menn geti og hafi jafnvel þegar orðið
gallalausir, það er að segja, að þeir telja ^{at} jónsir gæti t. d. Skristi
hafi verið
menn, sem hafi verið á herta stigi síðfærðs þess. Mér
virkist þetta vera höfuðatriðið, þegar rétt skal um ^{þessa hlut} málshátt
hátta ^{þess}, en hins vegar er það svo einfalt viðmælingar, að ég
trúgusti mér alls-ekki til þess að vita nokkuð um það. Eigi
hósti ég mi við, að við höfum átt að tala málsháttinn á þessum
hátt, og mun ég þeir eining rétt nokkuð um fram frá
öðru jónarmíði. Éri þá fyrst fyrir höndum að líta á

þyngva atviki hans. Má i því sambandi minna^a Njál þinginn
"Öllum mun komna saman um, at hann hafi verið nýg, göður
máður, þat er segja nýg vitur máður, þat er þat bygg
eg, at ókelt munu at fullgætta, at i málshettinum sé eigi at
vit mirtuna "gasku", heldur vit vit og dagnat, sem i vinnu og
venu eru hin bestu "gæti"; en öllum mun einnig komna
saman um þat, at misvitur hafi Njál verið", og hirti: eg
þat eigi mun at vata þat mál þekkar. Þá mun eg nokkurt
athuga séðara atvikið. Olla eg þat at tala at tala mál
hettinum til sönnunar Loka Gauþeyjarsson, at vísu var hann
eigi vinnuvæðgur "máður" heldur góð, en hann hefur algjört
mannsæði, svo^{at} vel má skota hann "sem slíkan". Munu
mun eigi greina á um þat, at hann hafi verið allur

"manna" verstar, en hann var þó einnig allra manna vitarar
og hafði "vát undir rífi hverfis"; og vil eg ^{eigi} ~~enda~~ þalla slíkt
einsleis virdi. Tel eg mig mi hafa fast allmikil völe fyrir
málshattinum, og hirti eg því eigi um það, að fjölgda meir
um hann at sinni.

Þjarni Benediktsson.

Christófer Columbus.

Það er einhvernig og merkilegt, að fyrsta ^{lang-}sjóferð, sem menn hafa
sögur af, var farið um árið 600 fyrir Kristofórus og var
farinnum Afrikan. Þetta er merkilegt að mörgu leyti, en einna
merkilegast er þó líklega, að ferð þessi er svo að segja hin
sína langsjóferð, sem farið var í förnöld og ált þar til
í lok nýtalda. [Bert menn veita að geta þess þegar, að í
nýtgjörð þessum tala eg einungis um Evrópu-menn og þá

er bjuggu nu - hverfis Miðjarðhalit, en sleppa algjörlega Austur-
landa-sjöfarum og ferðum þeim, er þeir kunna að hafa þar,
Svo má heita, að Trilleiv og Þórunn hafi enga merkilega sjöferð
ferð, nema þá helst, er Alexander mikli sendi nokkurn hluta þess
sins á skipum, er hann kom ír Indlandsföru sinni. Það er þá
þyngst í 9. öld eftir Svístsþætingu, að eftir eru þannar
merkilegar sjöferðir og var það, þegar Norðurlanda-menn fundu
Ísland, Grænland og Vinland hið góða (Ameríka). En ven-
lega fer þyngst að lifna yfir sjöfarum í lok 15. aldar, og
lága til þess þar ástæður, er mið skal greina. Alt þá
þeir í fornöld höfðu Evrópu-menn ferðir gressar vöru,
sem þeir þyngtu á að halda, en gátu eigi aflað sér gjalfr,
þá Austur-landum og þá einum Indlandi. Við þess-

ferðirnar ^{jöklet} maguævist þörf manna fyrir vörur þessar mjög,
en jafnframt mögulest einnig erfitt leikarnir við það, að ná
þeim. Þáð Evrópu þelata menn þá einungis landleiðarnar til
Innlands, en sjöleitin var óþelata; rétt er þó að geta þess, að
stærðum menna vörur hafa verið fluttar ^{í skipum} frá Innlandi og
til Egyptalands; en þá, er ófríður hófst með leviðum
mönnum og leitnum, þá er þu leitir þessar mjög óvissar
og meiri erfitt leiknum hátar en áður. En fremur er þu vörumer
seu djúrar af öllum þessum ástæðum, að þar voru ill-herþandir.
För mönnum (me þeir) að detta það í heg, heort eigi myndu
vera að var leitir greið þessari austur þangt. Hófest þá
á ^á vaxtigi 15. öld ferðir séður með Afríku, og voru Portugals-
menn og Spánnverjar hvatamenn þeirra. Rétt mun þó að

geta þess, að þeir þessar voru eigi eingöngu gjörðar í fjár-
hagsskapi, heldur áttu þær einnig not sína að veita til
„~~versans~~“^e menningarinnar, en eití þá sálma herti og eigi
^{ann} að fara, að þessu sinni. Ferðum þessum lýtatí þannig, að
árið 1486 komst Portugaliur Diáz suður fyrir syðsta odda Afríku
og náðu norður með henni austanvertví. Þegar ferðalangar
þessir komust aftur heim til Portúgals, tóldu bæði þeir og aðrir,
að mið væri leiðin til Indlands með þessum. En þá er það, að
Christopher Columbus kemur til sögunnar.

Columbus er fæddur í Genúa um miðja 15. öld. [Eg hef séð
3 eða ríttara sagt 4 ártöl, sem haldið er fram, að hann sé fæddur
á. Það fyrsta er árið 1456, og heldur ^{ok} þó R. Spears þess fram
í bók sinni „Master Mariners“. Annar er 1446 og er þess.

haldið fram í „Stora Nordiske Konversations Leksikon. Redigeret af
Magister P. A. Rosenberg“; og einnig í „Gyldenbals illestvefede Verdens-
historie, 1922“. Þriðji árið er 1447 og er þar haldið fram, til vara,
í Leksikon, þeim er eg ² áður nefndi. 4 og síðasta árið er 1456, og
heldur Sigurður Gylfjarsson þar fram í Almanaki Gjötvinafélagsins
árið 1893.] Þá er Columbus var nefni í Genúa og fátalans máttur,
Annars virðist svo, sem mönnum sé eigi vel þekkt um esku
hans þá ætterni; t. d. er þar sumstatar haldið fram, að hann
hafi átt 4 bræður og 1 systur, en annarsstatar, að hann hafi
einungis átt 2 bræður. En svo mihið er víst, að einn bróðir
hans, er Bartolomeo hét, var allmerkur maður, ~~og~~ ^{hann} tók þátt í
og var síðan oft með Columbase í ferðum hans
för Diázar suður fyrir Afríku. Talið er, að Columbus hafi
notið götvar mentunar í uppretti sínum, meðal annars mun hann

hafa burt Latína, ætla þeirra fræða, en skipstjórnemur var ^{skyldlest} ~~hannast~~ að nema,
svo sem Ostard fræði, landafræði og stjörnufræði. Um árið 1470 hélt
hann til Lissabon, og tók hann þaðan þátt í ýmsum sjöferðum, svo
sem nánar mun ritar verða um getið. Árið 1473 giftist hann
dóttur þýðsandi landstjóra á einum af Madeira eyjum, og hélt
hann þá til sjá þessara, og er talið, að hann hafi deilað þar
í ~~einu~~ eitt ár, og mun hann hafa sólet sér mjög ofan í hordoms-
tíðum á þeim tíma. Á þessum árum ^{gl} sifði hann nokkurt um
nordanvert Atlantshaf og er þá sagt, að hann hafi komist til Ís-
lands, að nizu bæna ýmsis á mót þeir, að svo hafi verið, en í
öllum þeim bókum, sem eg hef þér við hendina og á þetta áttíð,
er minnst, er sagt skýlaust, að hann hafi komist hingað, ^{ni:} „Master
Mariners“ „Rosenbergs Leþákon“ og „Illustreðal Vpvalds-historie.“

* Þó drögnur Sigmundur var Þjórkjálsson þá nokkurt í ofa, í þann gveindur
ritag átti sínu.

utgefen af Ernst Wallis. Stockholm 1878."). En fremmer minur mig, at
"Finannu" einhverfina i haust hafi verið sagt frá nýjnu
sönnunum fyrir þessu og mun því mega telja vist, at hingað
hafi hann komið.* En því fjölgróði eg svo mjög um þetta, at
þá er mjög líklegt, at hann hafi hegt um fund Vínlands
hins góða, og það hafi svo styglat hann i trú sinni á
land einhverfatar; vestri. Því veit eg svo at gjöra málum
átvörðun til þessari skýringar. Á miðöldum voru menn almenn
mjög illa at sér i landafræði, svo sem öðrum vísindum, en þá
er þeir tóku at lagna sér fornbokefentimar, þá fóu heldur at
gættast ^{hugrana} þessari fræði, er almenn var um flest málfræði. Þar
vælu menn sig mital annars á þá kenningar, at jörðin
mundi vera hliðstött, en áður höftu þeir hugsat, at hún
* Samanir þessar eru meist byggðar á landakort: einu, er menn
byggja, at sé komið frá Galun buri. Samkvæmt þeir á hann at
hafa dvalið á komið hingað til Snæfellsness.

konum ni þingir 3 skip, ^{og 40 menn} til unniðta. Með þessum litastjórn hálft
hann svo in höfn, og var það hinn 3. ágúst 1492. Á kintinni kom
hann við í karavísku eggjum og drólli þar um 3 vikna tíma,
hinn 6. september hálft hann þaðan. Eigi bit á löngu, í þar en
skipvejar fóru að óvort mjög, og varð Columbus að vita brogðtan
við þá, til þess að halda þeim málum. Þannig hálft hann t.d.
tvar siglingabakar, á þra fyrir sjálfan sig, en hinna fyrir skipveja.
Loks kom þá svo, að við gjálft lágg, að þeir mundu gjöra upp-
reisna og taka stjörnu af Columbusi, en þá var það hinn 11.
október, að þeir sáu ýms merki þess, að land væri í nánd, og
í löngu 12. október sáu þeir land. Var það eigna Guanahani, ein
af Bahama-eggjum, sem þeir voru þar komnir að, galdri Columbus
á land með mikilli viðhöfn og nefndi hann eigna San Salvador.

Slagði hann nið, at hann væri kominn til Arica og þá helst til
Japan, en svo var eigi, heldur hafði hann nið umit þat þvæ-
nisli, en mun halda uppi nafni hans meðan menningin stendur,
því at hann hafði fundit Ameríka. Frá eyju þessari hélt Columbus
svo í réturvætt, og fann hann þá ginsar egg, sem eg heiti eigi
en at nefna. Slinn 4. januar 1493 hefur hann svo ^{af} stöð heimleiðis, og
komst hann í miklar mannaunnir á latínu, en komst þá at lokum
sinn 14. mars 1493 heim til Spánnar. Var hann þar fagur, sem
svo sem vara komur eftir ^{því löyd-}
komur þess væri og þekk hann nið ginsar sandey. ^{en hann, at hann, hafði}
og þó vegur Columbusar at minka, enda hafði hann nið af handi
eygt afstarfs sitt, sem var fundur Ameríka, en þegar hann varð
landsstjóri og átti at fara at þert vit stjörnumál, þó alt it
en þess, sem vorlegt var, þó at hann hafði leuðis

mentan ^{nje} og hafaleika í þá 'ott. Gleal eg me með þáum orðum ljósa
þessum ríðstu árum hans. Sama er og hann kom ív lönnuþerft
sinni, hélt hann aftur vestur og hafði þá allmikinn þota og
mikinn þaranger; einnig fóru með honum gressir höftingjar og
markissmenn. En þegar vestur kom, fór svo, að lokur alt komst
í uppam, og var að lokum sendur mætur, til þess að rannsóka
stjórn hans. Þá þá Columbus þátt ríð varst að halda heim
til Spámar; var honum ^(talið) þar samleiga, og draldi hann þar í
2 ár. # vit 1498 hélt hann svo í ferðja sinn til Ameríku, og
komst hann í þeirri ferð til meginlands Suður-Ameríku.
Þessum ferð lauk samt svo, að B. Obadilla málkur, spánskur lönnuþ,
lét taka Columbus og bróður hans ^{lírdenn} þar og sendi þá í jömmu
heim til Spámar. Að vísu var hann látinn laus, er þangat

kom, en ni var álit hans á förenu. Þó fekk hann enn skip til
vitarfarar og lagði hann ni á ^{til Ameríku}stat, í fjórða og síðasta sinn

2. maí 1502. Fór þessi fór þó algjörlega út um þálfur, og lenti

hann í herni í miklum mannsæmum, en slapp þó lífandi en

allshans heim til Spánnar 7. nóvember 1504. Glafði hann ni vonað,

á Isabella, er etíð hafði vegeust honum vel, mundi enn sjálfur

~~þann~~ en það átti sigi svo að verða, því að hin dó nokkrunum

dögum eftir heimkomu hans. Á þessum tíma hannu menn

sigi að meta hið mikla afreksverk hans, og hildu allir, einnig

hann sjálfur, að þetta væri Asia, er hann hafði þanna

fundit. Af hugarangi út af öllu þessu andatist svo

Columbus, í ærnestu fátölet og lítillsítingu, hinn 20.

maí 1506.

22. nóvember 1924

Bjarni Benediktsson

Haust.

Sú, sem vorum elskulega kennara líklegast er kunnugt, þá
skiftist á hvern í fjórum árstíðum. Árstíðir þessar eru nafndar
vetur, vor, sumar og haust, svo ^{at} telji þú í þeirri röt,
sem þú oftast ert taldir í. En slíkt er rangt, ritulega
etti á byrja á vorinu og enda á vetri, þú á ~~á~~ þú
er þú þú þú stígur, er menn þú þú þú þú þú
í lífi þú þú þú þú þú. Hafa menn þú þú þú
vor manlífris, svo sem mig mætti þú þú þú,
þú þú þú þú þú þú þú þú þú þú þú
vor þú þú þú, ~~þú þú~~ þú þú þú þú þú, eða þú þú
haust og þú þú þú þú þú þú, er þú þú þú
þú þú þú þú, þú þú. En þú þú þú þú þú þú þú þú

mér, en það verður, samt vor virðilegi samifærir á fyrri-
göfu, þar sem ég vil leida hann í allanf samleiða um
þetta mikilsverða fri. Erfitt virðist mér að greina milli
þessara fögru ástíða, sin á milli, en þá mun
vandlega talið, að hærstíð hefjist einhverntíma í
júni / september, og ljúki einhverntíma í nóvemb-
er. Í þessu sambandi dattur mér í hug, hve þarf þar
vör þefa verid miklu vitvari, en Rómverjar, þess er
þar völdu mánuðnum nöfu. Rómverjar þafa nefnt þá
eftir gúðum, óvirkilegum mánuðum og völd þeirra í
árinu. En vör þarf þar nefnt þá eftir einhvernum
þeirra og þeim störfum, er gjört voru í hverjum
þeirra, eins og til þess nöfna á þessum þremur

hæst manni um, ádráttarmannatúr, sláttarmannatúr og stjór-
tíðarmannatúr; Víst er mér svo, sem nöfn þessi séu öðlæt til-
komu míni og heggleggi, en það er hið „erlenda sniðjunnun-“
hefur ekkert tekið. Færisin menn munu mi segja, að hær hef-
gi og fandi eit fyrir afri það, er þennaninn gaf öðkur, en
svo er eigi, hær hefgi og einmitt stótt mér hæst sáð um
það, hvað heit væri gjört á hæstina á hæst. Því að
hær hefgi ~~er~~ og, um leit og og sigði fram á hæst.
Þennan þannishæstun menningar, sem fram erlenda
menning, einnig öðlæt svo helega frá hæst-störfunum
á ~~það~~ það verður eigi betur gjört. Þannig er þá
mín er ögn að minnst á dráttunna á hæstin. En
þann er fát að segja, annað er það, að þá tekur

öllu að hvörna og falla, en upp hefur vaxið um sumarið,
vindar og stormar magnað, og óstöðugt veður hefur lifst. Men
þetta sér undan stöðugum illviðrum, af stormum og regn
hefur stæði tvo daga samflytt, en hola góða tíðinni,
af einu þarilegu dagur kemur. Þá eru blóðin full af
öngum hvalspám um fádama-harðanx setur, og eru
heimildirnar oftast þar, að ni í sumum hafi alveg fíðnar
þinn í einbeingju gili á landinu, en það verði aldrei, nema
þegar á kaflögum hárinda sér von. Á þessum tíma taka
sinnig að komu út bakum, sem seljast eiga fyrir jölin,
og sinnig til heyrandi ritdómur í blóðum, um þennu
af efnilega unga rithöfund, sem lev af öllum föðum, sem
gull af ~~þri~~ⁱ; og er vandst, þessu sjón á áskanlegast

"hausti" i skuldeum bókmentum rit höfundarinn, rit löm ar annar
íða kaupendur bókarinn, því að þau er hver höll hie fan
upp of annarinn. Þjarni Benediktsson.

Vitae, non scholae discimus.

Í skjötri svipan meðti svo vintart, sem eigi væri hegt að
rita langt mál um orð þessi, Men skýldu halda, að skóð um
þessi væri svo auðgjó, að eigi yrði um hand deilt. En svo er
samt eigi, að vissu þar enginn á misti þenni með orðum, en því
flæmi með verbum, því að þau er stáreynd, sem eigi verður véfengd,
að menn atí ² ₁ reyna að lava, sem allra minst þeir gata, til þess
því að hljóta eigi hefiflegar einlunnir, ^{at} minsta kosti er þetta
reynslan hér í skóla. ~~þetta~~ Enginn íða þá um mun dyglast, að
þetta sé hefiflegt ólag, en um hitt má of til vill deila, of

þanga þau leumi. Þannig segja, þau þau sé sakir þess, þau ginsum
í þróngvat til mána, af ástandendum sínum, og eru þeir
þau í skólanⁿ og sá í horem mikil til hugþámar og skilnings
þess, spilla menn þessir svo rit frá sér, svo þau þeir, sem
þykjaflega þenna, þau hafa haft einhver áhuga með ömum, en
þessum og biðþánu, tilhúst þinum og verti andlausar
þessum, þau er en líkum. Síst skal eg þera í moti þess, en
þessu síga halda fram, en þessu ástæður^{og mikilvæguni} þessu og þau þau sá
til þessa. Skal eg þau til nefna gífurlegu og þessu skólan,
og þessu og, til þessu þau þinum annverðuga þessu meistarar
þessu mikilki þau eigi, þessu og með þessu orðum þessu frá skólan
þessu þessum þessum. Þessu þau þessu virdist svo, sem skólan
í stau þessu þau þessu menn til eigin ábyrgðar til þessu og, mikil

þekkur þessi kona og swafi. En með ábyrgðartöflunin gæmi er
önnur gæta stöðu þess ⁱ lagft undan allri sammi mentun og þroska.
Hú minni menn spyrja þess, hvernig skólinn fái gjört þetta. Gævi
máttur er mér sígi þert að swafa þessu svo itarlega, sem skýldi,
en benda skal og þá á nokkur atviti, sem nívast stýgja máll
mitt mjög. Gævi mun mega telja þat flkhrít, á rangt sé að
skýldu menn til þess, að laoma í skóla hvern einasta dag og
í hvern einasta tíma, þá er með þá er ábyrgðarleysinn
múld brant, og þá er glötunin vis. ~~það~~ Miklu nær
þuggu og, að þat væri að láta menn sem nialfráttasta
og afskiptaminista um veterinnu, en verða þá strangari
á þrófun. En þuggu þitt þuggu og, sem sagt, að sé alveg
nóg að þert að neyja menn til þess, nauðuga viljuga,

á róttast daglega í öllum hinum fyrirvitlegustu hágröma þögum,
því á það hlýtur að drepa allan á hinga miter, slaki einungis
fyrir þessum auka-þöglum heldur einnig fyrir þeim mikil-
vægum. Ég þykist nú vita, ^{á semir muni segja} að ef þessi aðferð yrði viðhöfð
þá myndu menn allveg hatta því að mæta í skóla og leggja
allan haldinn á hilkuna, en leggjast í betri og ómensku.

Sigi skal ég lengi standa um þetta, en segja skal ég frá
athugasemdirinni, er ég hefji gíort á sjálfum mér ~~og þessum~~ virðist
stýrleiga skotum mína. Því er mál með vexti, að ég er
heldur litill fimleika-maður og hefji því til skemmtu tíma
líkt viljað losna úr leikfimis-tímum, en þessum hefur
mín heldur óþús til þess, að gefa mér fri, og ég sigi þess
það fyrir en eftir miklar eftirtölur. Á þessum hátt hefur

þæt gengi ~~til þess~~ allt frá því, æt eg kom í skóla, og
þæt til mi, eigi alts fyrir löngu. En mi hefur hann talað upp
þá æfent æt veita mi eit þæt, þegar eg lét mi þæt, með
þeim einum formála, æt hann gjöf þæt í þeim tve, æt eg
sægi: sér mitt þæt um vandvæði mi. Eftir þetta hefur svo
æd þæt, æt mi þæt miklu minna til þess komu
en áður, og þakka eg þæt ein göngu þæt, æt mi mi eg
meita sjálfstær um þetta og þæt þæt ögn til minnar
eigin ábragðar. Þaða mi einig á þæt, æt næst er þæt, æt meita
minna, til þess æt leggja jafn mikla stund á aula-þög og ávalþög
og hefi eg þegar áður sýnt fram á þæt, hverjær afleiðingar þess
hljóta æt vera. Annars er svo með þetta mið, sem þæt þæt,
æd þæt er næmest stætur, til þess æt næst þæt svo itarlega.

skældi og þyrfti. Þú vil ég tala það skilyrt fram, út er
þú máli minni, að galli þessi, sem ég hef þú minn veitt um,
þú séu einhverju að veita til stjörnu- og hversu að ferð ^{ar} skólans,
þú skilyrt að ala upp í minnum ábyrgðarleysi og þar með
þú áleggja mik til af þessu höfuð þessara anna.